

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6179,Wystawa-Aktion-Saybusch-Wysiedlenie-mieszkancow-Zywiecczyny-przez-okupanta-niem.html>
07.04.2026, 08:23

Wystawa „Aktion Saybusch. Wysiedlenie mieszkańców Żywiecczyny przez okupanta niemieckiego 1940-1941” - Ujsoły, 5-14 marca 2011

W dn. 5-14 marca 2011 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej „Organistówka” w Ujsołach (ul. Bystra 8) jest prezentowana wystawa „Aktion Saybusch. Wysiedlenie mieszkańców Żywiecczyny przez okupanta niemieckiego 1940-1941”

Ekspozycja przygotowana została przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach. Jej scenariusz przygotował dr Mirosław Sikora przy współpracy Moniki Bortlik-Dźwierzyńskiej.

Na wystawę składa się 30 paneli, które w przystępny i atrakcyjny graficznie sposób przybliżają historię jednego z najtragiczniejszych wydarzeń w historii Żywiecczyny. Wystawa prezentuje nie tylko krok po kroku sam przebieg akcji wysiedleńczej, ale także między innymi: proces aneksji ziem Żywiecczyny do Rzeszy Wielkoniemieckiej, założenia organizacji oraz germanizacji tych ziem według idei narodowosocjalistycznej, strukturę narodowościową i gospodarczą powiatu, sylwetki pomysłodawców oraz wykonawców akcji wysiedleńczej, a także próbę oszacowania skutków przeprowadzonej akcji oraz późniejszych losów wysiedlonych mieszkańców Żywiecczyny. Przy stworzeniu wystawy wykorzystano unikalne dokumenty oraz fotografie pochodzące między innymi ze zbiorów: Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - IPN w Katowicach, Archiwum IPN w Warszawie, Archiwum Państwowego w Katowicach oraz jego Oddziału w Żywcu, Archiwum Akt Nowych, Muzeum Miejskiego w Żywcu - Stary Zamek, Archiwum Federalnego w Berlinie-Lichterfelde, a także Archiwum Federalnego Oddział w Ludwigsburgu.

Serdecznie zapraszamy!